

SPORAZUM

IZMEĐU

BOSNE I HERCEGOVINE, sa jedne strane,

i

BELGIJSKO - LUKSEMBURŠKE EKONOMSKE UNIJE, sa druge strane,

O RECIPROČNOM UNAPREĐENJU I ZAŠTITI INVESTICIJA

Bosna i Hercegovina, sa jedne strane,

i

Vlada Kraljevine Belgije,

koja djeluje u vlastito ime i u ime

Vlade Velikog Vojvodstva Luksemburg,

na osnovu postojećih sporazuma,

Vlade Valonije,

Vlade Flamanije,

i Vlade Regije Brisela-glavnog grada, sa druge strane,

(u daljnjem tekstu "Ugovorne strane"),

Želeći jačati ekonomsku saradnju stvaranjem povoljnih uslova za investicije investitora jedne Ugovorne strane na teritoriji druge Ugovorne strane,

Uvidjevši da će recipročno unapređenje i zaštita takvih investicija po ovom Sporazumu doprinijeti stimulaciji poslovne inicijative i povećati ekonomski prosperitet obiju država,

sporazumjele su se kako slijedi:

Član 1.

DEFINICIJE

U cilju ovog Sporazuma:

1. Izraz "investitori" označavaće:

a) U odnosu na Bosnu i Hercegovinu:

i) fizička lica koja uživaju status državljana Bosne i Hercegovine prema zakonima koji su na snazi u Bosni i Hercegovini, ako imaju prebivalište ili glavno mjesto poslovanja u Bosni i Hercegovini;

ii) pravna lica osnovana u skladu sa važećim zakonima u Bosni i Hercegovini čije se registrovano sjedište, centralna uprava ili glavno mjesto poslovanja nalaze na teritoriji Bosne i Hercegovine.

b) U odnosu na Kraljevinu Belgiju i Veliko Vojvodstvo Luksemburg:

i) "građane", i.e. i bilo koje fizičko lice koje se u skladu sa zakonodavstvom Kraljevine Belgije i Velikog Vojvodstva Luksemburg smatra državljanom Kraljevine Belgije, odnosno Velikog Vojvodstva Luksemburg;

ii) "kompanije", i.e. i bilo koje pravno lice konstituisano u skladu sa zakonodavstvom Kraljevine Belgije i Velikog Vojvodstva Luksemburg i ima glavnu kancelariju na teritoriji Kraljevine Belgije, odnosno Velikog Vojvodstva Luksemburg.

2. Izraz "investicije" označavaće svaku vrstu sredstava i bilo koji direktni ili indirektni doprinos u gotovini, u robi ili u uslugama, investiranih ili reinvestiranih u bilo koji sektor ekonomske aktivnosti.

U cilju ovog Sporazuma sljedeće će se posebno, mada ne isključivo, smatrati investicijama:

a) pokretna i nepokretna imovina, kao i druga prava *in rem*, kao što su hipoteke, retenciona prava, jemstva, plodouživanja i slična prava;

b) učešća, prava po osnovu učešća u korporacijama i bilo koji drugi oblik učešća u kompanijama, uključujući i manjinska ili indirektna učešća u kompanijama konstituisanim na teritoriji jedne Ugovorne strane;

c) obveznice, potraživanja novca ili bilo kojeg izvršenja koje ima ekonomsku vrijednost;

d) prava intelektualne svojine kao što su autorska prava i srodna prava, prava industrijske svojine, tehnički procesi, trgovački znakovi, trgovačka imena, *knonj-honj* i *good njill*;

e) koncesije date javnim pravom ili po ugovoru, uključujući koncesije za istraživanje, razvoj, ekstrakciju ili eksploataciju prirodnih resursa.

U cilju ovog Sporazuma, promjena pravnog oblika u kojem su sredstva i kapital investirana ili reinvestirana neće uticati na njihovo određenje "investicije".

3. Izraz "prihodi" označavaće prihode od investicije i posebno, mada ne isključivo, uključuje, profite, kamate, povećanja kapitala, dividende, rojalitete i naknade, licencne naknade i druga plaćanja.

4. Izraz "teritorija" označavaće:

a) U odnosu na Bosnu i Hercegovinu:

svu kopnenu teritoriju Bosne i Hercegovine, njeno teritorijalno more, svu površinu, podzemlje i vazdušni prostor iznad, uključujući bilo koju pomorsku oblast smještenu iza teritorijalnog mora Bosne i Hercegovine, koja jeste ili može u budućnosti biti, prema zakonu Bosne i Hercegovine, a saglasno međunarodnom pravu, označena kao područje unutar kojeg Bosna i Hercegovina može vršiti prava u odnosu na morsko dno i podzemlje i prirodne resurse.

b) U odnosu na Kraljevinu Belgiju i Veliko Vojvodstvo Luksemburg:

teritoriju Kraljevine Belgije i teritoriju Velikog Vojvodstva Luksemburg, kao i pomorske oblasti, i.e. morske i podmorske oblasti koje se protežu ispod teritorijalnih voda odnosno Države i nad kojim one vrše, u skladu sa međunarodnim pravom, svoja suverena prava i nadležnost u cilju istraživanja, eksploatacije i održavanja prirodnih bogatstava.

Član 2.

UNAPREĐENJE INVESTICIJA

1. Svaka Ugovorna strana unapređivaće investicije investitora druge Ugovorne strane na svojoj teritoriji i dopustiće takve investicije u skladu sa svojim zakonodavstvom.
2. Posebno će, svaka Ugovorna strana da odobri zaključivanje i izvršavanje licencnih i komercijalnih ugovora, sporazuma o administrativnoj i tehničkoj pomoći, u mjeri u kojoj su ove aktivnosti vezane za takve investicije.

Član 3.

ZAŠTITA INVESTICIJA

1. Sve investicije, bilo direktne ili indirektno, izvršene od strane investitora jedne Ugovorne strane na teritoriji druge Ugovorne strane uživaće pošten i pravičan tretman.
2. Izuzev za mjere potrebne za održavanje javnog reda, ove investicije uživaće neprekidnu zaštitu i bezbjednost, i.e. isključujući bilo kakve neopravdane ili diskriminatorne mjere koje bi mogle spriječiti, bilo zakonom ili u praksi, upravljanje, održavanje, korišćenje, uživanje ili likvidaciju istih.

Član 4.

USKRAJIVANJE I OGRANIČAVANJE VLASNIŠTVA

1. Svaka Ugovorna strana se obavezuje da neće zavesti bilo kakve mjere eksproprijacije ili nacionalizacije ili bilo kakvu drugu mjeru čiji je efekat direktno ili indirektno oduzimanje investicija investitora druge Ugovorne strane na svojoj teritoriji.
2. Ako razlozi javnog cilja, bezbjednosti ili nacionalnog interesa traže derogaciju odredbi stava 1., proizilazeće aktivnosti će biti izvršene uz poštovanje:
 - a) mjera koje će biti preduzete po propisnom pravnom postupku;
 - b) mjera koje neće biti ni diskriminatorne, ni u suprotnosti sa bilo kojim posebnim obavezama;
 - c) mjera koje će biti praćene odredbama o plaćanju i adekvatnoj i efektivnoj kompenzaciji.
3. Takva kompenzacija će predstavljati stvarnu vrijednost investicije na dan prije nego što je mjera preduzeta ili postala javna, zavisno od toga šta je ranije.

Takva kompenzacija će biti plaćena u valuti Države čiji je investitor državljanin ili u bilo kojoj drugoj konvertibilnoj valuti. Ista će biti plaćena bez odlaganja i biće slobodno prenosiva. Uključivaće kamatu po normalnoj komercijalnoj stopi od datuma obračuna njenog iznosa do datuma njene isplate.

4. Investitorima jedne Ugovorne strane čije investicije trpe gubitke, uključujući štete, usljed rata ili drugog oružanog sukoba, revolucije, državnog vanrednog stanja ili pobune, ustanka ili nereda na teritoriji druge Ugovorne strane, biće od strane druge Ugovorne strane odobren tretman, u pogledu restitucije, obeštećenja, kompenzacije ili drugog rješenja, koji je najmanje jednak onom koji ta Ugovorna strana odobrava svojim vlastitim investitorima ili investitorima najpovlašćenije nacije.

5. U pogledu predmeta ovog člana, svaka Ugovorna strana će odobriti investitorima druge Ugovorne strane tretman koji će najmanje biti jednak tretmanu koji je na svojoj teritoriji odobrila investitorima najpovlašćenije nacije. Ovaj tretman ni u kojem slučaju neće biti manje povoljan od onog priznatog po međunarodnom pravu.

Član 5.

TRANSFERI

1. Svaka Ugovorna strana odobriće investitorima druge Ugovorne strane slobodan transfer svih uplata koje se odnose na investiciju, uključujući posebno:
 - a) iznose potrebne za uspostavljanje, održavanje ili proširenje investicije;
 - b) iznose potrebne za plaćanja po ugovoru, uključujući iznose za otplatu kredita, rojalitete i druga plaćanja koja proizilaze iz licenci, franšize, koncesije i druga slična prava, kao i plate ekspatriranog osoblja;
 - c) prihode od investicije;
 - d) prihode od potpune ili djelimične likvidacije investicije, uključujući prihode od kapitala ili povećanja investiranog kapitala;
 - e) kompenzaciju plaćenu u skladu sa članom 4.;
 - f) plaćanja koja proizilaze iz riješenih sporova.
2. Državljanima obje Ugovorne strane, kojima je odobren rad na teritoriji druge Ugovorne strane u vezi sa investicijom, takođe će biti dozvoljen transfer odgovarajućeg dijela njihovih zarada u zemlju njihovog porijekla.
3. Transferi će biti izvršeni u slobodno konvertibilnoj valuti, po kursu koji se primjenjuje na dan kada je izvršen prenos konkretne transakcije u valuti koja se koristila.
4. Svaka Ugovorna strana će izdati odobrenja potrebna da se obezbijedi izvršenje transfera bez nepotrebnog odlaganja, bez drugih troškova osim uobičajenih taksi i izdataka.
5. Garancije propisane u ovom članu biće najmanje jednake onima koje su odobrene investitorima najpovlaštenije nacije.

Član 6.

SUBROGACIJA

1. Ako jedna Ugovorna strana ili bilo koja javna institucija te Strane plati kompenzaciju svom vlastitom investitoru, po garanciji ili ugovoru o osiguranju od nekomercijalnih rizika, pod uslovom da pokrivaju investiciju, druga Ugovorna strana priznaće, uprkos svojim pravima iz člana 11. ovog Sporazuma, da su na prvonavedenu Ugovornu stranu ili odnosnu javnu instituciju prenesena prava investitora.
2. U pogledu prenesenih prava, druga Ugovorna strana će biti ovlašćena da uloži prigovor protiv osiguravaoca na koga su prenijeta prava oštećenog investitora za obaveze ovog drugog po zakonu ili ugovoru.

Član 7.

PRAVILA KOJA SE PRIMJENJUJU

Ukoliko je pitanje koje se odnosi na investicije pokriveno u isto vrijeme i ovim Sporazumom i državnim zakonodavstvom jedne Ugovorne strane ili međunarodnim konvencijama, koje postoje ili koje će Strane potpisati u budućnosti, investitori druge Ugovorne strane imaju pravo izabrati odredbe koje su za njih najpovoljnije.

Član 8.

POSEBNI SPORAZUMI

1. Investicije koje su izvršene u skladu sa posebnim sporazumom zaključenim između jedne Ugovorne strane i investitora druge Strane biće pokrivene i odredbama ovog Sporazuma i odredbama tog posebnog sporazuma.
2. Svaka Ugovorna strana se obavezuje da će u svako doba omogućiti da obaveze koje su nastale vis-à-vis investitora druge Ugovorne strane biti razmotrene.

Član 9.

RJEŠAVANJE INVESTICIONIH SPOROVA

1. Bilo koji investicioni spor između investitora jedne Ugovorne strane i druge Ugovorne strane, biće pismeno najavljen od strane koja pokreće spor. Najava će biti proračunata bilješkom sa dovoljno detalja.

Ukoliko je to moguće, Strane će pokušati riješiti spor putem pregovora, ako je potrebno i traženjem stručnog savjeta treće strane, ili pomirenjem između Ugovornih strana putem diplomatskih kanala.

2. U odsustvu prijateljskog rješenja neposrednim sporazumom između strana u sporu ili pomirenjem putem diplomatskih kanala u roku od šest mjeseci od obavještenja, spor se može pokrenuti, po izboru investitora, bilo pred nadležnim sudom Države u kojoj je izvršena investicija, bilo pred međunarodnom arbitražom.

Do okončanja spora, svaka Ugovorna strana pristaje, unaprijed i neopozivo, na rješavanje bilo kakvog spora putem arbitraže ovakvog tipa. Takav pristanak podrazumijeva da su se obje Ugovorne strane odrekle prava zahtjeva da se iscrpe svi domaći administrativni ili pravni lijekovi.

3. U slučaju međunarodne arbitraže, spor će se podnijeti na rješavanje arbitražom jednoj od navedenih organizacija, po izboru investitora:

- *ad hoc* arbitražnom tribunalu utvrđenom prema arbitražnim pravilima koja podliježu Komisiji Ujedinjenih nacija za međunarodno trgovinsko pravo (UNCITRAL);
- Međunarodnom centru za rješavanje investicionih sporova (I.C.S.I.D.), utvrđenom prema Konvenciji o rješavanju investicionih sporova između država i državljana drugih država, otvorenoj za potpisivanje u Vašington-u 18. marta 1965;
- arbitražnom sudu Međunarodne privredne komore u Parizu;
- arbitražnom institutu Privredne komore u Štokholmu.

Ako je arbitražni postupak pokrenut na inicijativu jedne Ugovorne strane, ta Strana će da zahtijeva da investitor uključen u spor pismenim putem odredi arbitražnu organizaciju pred koju će se spor podnijeti.

4. U bilo kojoj fazi arbitražnog postupka ili izvršenja arbitražne odluke, nijedna od Ugovornih strana uključenih u spor neće imati pravo da ističe kao prigovor činjenicu da je investitor koji je suprotna strana u sporu primio kompenzaciju koja u potpunosti ili djelimično pokriva njegove gubitke prema polisi osiguranja ili po garanciji od nekomercijalnih rizika predviđenih u članu 6. ovog Sporazuma.

5. Arbitražni tribunal će donijeti odluku na osnovu državnog zakona Ugovorne strane uključene u spor na čijoj teritoriji je investicija izvršena, uključujući i pravila koja se odnose na sukob zakona, kao i na osnovu odredbi ovog Sporazuma, odredbi posebnih sporazuma koji mogu nastati vezano za investicije, i na osnovu principa međunarodnog prava.

6. Arbitražna odluka biće konačna i obavezujuća za obje strane u sporu. Svaka Ugovorna strana obavezuje se da će odluku izvršiti u skladu sa svojim državnim zakonodavstvom.

Član 10.

NACIONALNI TRETMAN I NAJPOVLAŠTENIJA NACIJA

U svim pitanjima koja se odnose na tretman investicija investitora svaka od Ugovornih strana uživaće tretman najpovlaštenije nacije na teritoriji druge Strane.

U pogledu izvršenja, upravljanja, održavanja, korišćenja, uživanja i prodaje ili drugog raspolaganja investicijama, svaka Ugovorna strana odobriće investitorima druge Ugovorne strane na svojoj teritoriji tretman ne manje povoljan od onog koji je odobrila svojim vlastitim investitorima ili investitorima bilo koje treće države, ako je ovaj drugi povoljniji.

Ovaj tretman neće uključivati povlastice koje je jedna Ugovorna strana odobrila investitorima treće države na osnovu njenog članstva u, ili pridruživanja zoni slobodne trgovine, carinskoj uniji, zajedničkom tržištu ili bilo kakvom drugom obliku regionalnih ekonomskih organizacija.

Odredbe ovog člana neće se primjenjivati na pitanja oporezivanja.

Član 11.

RJEŠAVANJE SPOROVA IZMEĐU UGOVORNIH STRANA KOJI SE ODOSE NA TUMAČENJE ILI PRIMJENU OVOG SPORAZUMA

1. Bilo koji spor u vezi sa tumačenjem ili primjenom ovog Sporazuma biće, koliko je to moguće, rješavan putem diplomatskih kanala.
2. U slučaju neiznalaženja rješenja putem diplomatskih kanala, spor će se iznijeti pred zajedničku komisiju sastavljenu od predstavnika dvije Strane; ova komisija će biti sazvana bez nepotrebnog odlaganja na zahtjev prve strane koja je pokrenula spor.
3. Ako zajednička komisija ne može riješiti spor, na zahtjev bilo koje Ugovorne strane naknadno će se podnijeti arbitražnom sudu koji će biti konstituisan za svaki pojedini slučaj:

Svaka Ugovorna strana imenovaće jednog arbitra u roku od dva mjeseca od datuma kada je bilo koja Ugovorna strana obavijestila drugu Stranu o svojoj namjeri da spor podnese pred arbitražu. U roku od dva mjeseca od dana njihovog imenovanja, ova dva člana će uz obostranu saglasnost imenovati državljanina treće Države predsjedavajućim arbitražnog suda.

Ako se ne ispoštuju ovi periodi, bilo koja od Ugovornih strana pozvaće predsjednika Međunarodnog suda pravde da izvrši potrebno(a) imenovanje(a).

Ako je predsjednik Međunarodnog suda pravde državljanin bilo koje od Ugovornih strana ili Države sa kojom jedna od Ugovornih strana nema diplomatske odnose ili iz nekog drugog razloga ne može da obavlja ovu funkciju, biće pozvan potpredsjednik Međunarodnog suda pravde da obavi imenovanje(a).

4. Tako konstituisan sud će odrediti svoja vlastita pravila postupka. njegove odluke biće donesene većinom glasova; one će biti konačne i obavezujuće za Ugovorne strane.
5. Svaka Ugovorna strana snosiće troškove koji proizilaze iz imenovanja njenog arbitra. Troškove u vezi imenovanja trećeg arbitra i administrativne troškove suda, Ugovorne strane snosiće u jednakim dijelovima.

Član 12.

OBIM PRIMJENE

Ovaj Sporazum primjenjivaće se na investicije investitora bilo koje od Ugovornih strana na teritoriji druge Ugovorne strane izvršene prije ili poslije njegovog stupanja na snagu.

Međutim, odredbe ovog Sporazuma neće se primjenjivati na potraživanja koja prizilaze iz događaja koji su se desili, ili na potraživanja nastala prije njegovog stupanja na snagu.

Član 13.

STUPANJE NA SNAGU I TRAJANJE

1. Ovaj Sporazum stupiće na snagu mjesec dana od datuma razmjene ratifikacionih instrumenata između Ugovornih strana. Sporazum će ostati na snazi za period od deset godina.

Ukoliko bilo koja od Ugovornih strana ne da pismeno obavještenje o otkazu najmanje šest mjeseci prije isteka njegovog perioda važenja, ovaj će Sporazum prešutno ostati na snazi, svaki put za dalji period od deset godina, pri čemu se podrazumijeva da će svaka od Ugovornih strana zadržati pravo da otkáže Sporazum davanjem obavještenja najkasnije šest mjeseci prije datuma isteka tekućeg perioda važenja.

2. Investicije izvršene prije datuma prestanka ovog Sporazuma biće pokrivene ovim Sporazumom za period od deset godina od datuma prestanka.

3. Ovaj Sporazum može biti izmijenjen u pisanoj formi između Ugovornih strana. Bilo koja izmjena stupiće na snagu po istoj proceduri koja se zahtijeva za stupanje na snagu ovog Sporazuma.

U POTVRDU OVOGA, dolje potpisani predstavnici, propisno za to ovlašteni, potpisali su ovaj Sporazum.

SAČINJENO u Sarajevu, 03. marta 2004. godine, u dvije originalne kopije, svaka na bosanskom/hrvatskom/srpskom i francuskom, holandskom i engleskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi jednako autentični. U slučaju razlika u tumačenju biće mjerodavan tekst na engleskom jeziku.

Za Bosnu i Hercegovinu
Dragan Doko

ZA Belgo-luksemburšku ekonomsku uniju
Louis Michel